

Generální finanční ředitelství
Lazarská 15/7, 117 22 Praha 1

GFR08207916
ESS

919/16
1.9.

Odbor nepřímých daní

Č. j.: 81806/16/7100-20116-109709

Vyřizuje: Věra Kolářová, Oddělení daně z přidané hodnoty I
Tel: (+ 420) 296 852 222
e-mail: podatelna@fs.mfcr.cz
ID datové schránky: p9iwj4f

Svaz měst a obcí ČR
Ing. Dan Jiránek, výkonný ředitel

5. května 1640/65
140 00 PRAHA 4

Uplatnění daně z přidané hodnoty

V podání ze dne 30. 5. 2016, žádáte o klasifikaci tzv. platby za závazek veřejné služby ve vztahu k uplatnění daně z přidané hodnoty. Uvádíte, že v poslední době narostl počet případů, kdy namísto původních standardních dotačních smluv jsou ve vztahu k pravidlům veřejné podpory uzavírány smlouvy o závazku veřejné služby, a podle těchto smluv je poskytována tzv. vyrovnávací platba. Tento systém začal být aplikován např. v oblasti financování sociálních služeb a promítá se také do oblasti podpory sportu. V této souvislosti jsou Svazu měst a obcí pokládány jeho členy dotazy, zda tato vyrovnávací platba nemůže mít obecně povahu platby za poskytnutou službu, která by mohla být předmětem daně. Svaz měst a obcí se ale domnívá, že předmětná vyrovnávací platba má opět povahu dotace a z hlediska rozhodnutí, zda je v konkrétním případě úplatou za zdanitelné plnění musí být hodnoceny stejné znaky jako u každé jiné dotace – musí existovat úzká vazba mezi plněním a úplatou (vyrovnávací platbou) a také musí být poskytovatel podpory konzumentem příslušného plnění.

V odpovědi na Váš dotaz a při neznalosti smluvních ujednání o závazku veřejné služby, odkazujeme v obecné rovině na zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“).

Vyrovnávací platba je upravena předpisy Evropské unie o veřejné podpoře, zejména však jde o úpravu uvedenou v Rozhodnutí Komise č. 2012/21/EU o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu. Jak již z názvu tohoto předpisu vyplývá, jde o platbu z veřejných rozpočtů, kterou veřejná instituce poskytuje určitému subjektu k pokrytí nákladů veřejně prospěšných služeb, k jejichž poskytování byl vybrán resp. pověřen.

Vyrovnávací platba v podstatě představuje „vyrovnání“ toho, co poskytovateli služby chybí, aby byl schopen službu zajistit, tj. zejména pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby. Vyrovnávací platba je ekonomickou kategorií a neznamená žádný

zvláštní právní titul k platbě, přičemž touto platbou nelze „nahradit“ dotaci, dar či jiný titul k platbě.

Je na poskytovateli podpory, aby určil, na základě jakého právního titulu vyrovnávací platbu resp. jakoukoli její část poskytne. Vyrovnávací platba tak může být vyplacena zejména těmito způsoby, včetně jejich vzájemné kombinace:

1. dotace, a to buď jako dotace z prostředků státního rozpočtu poskytnutá podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, nebo dotace z prostředků územního rozpočtu podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
2. příspěvek poskytovaný zřizovatelem příspěvkové organizace na vyrovnání rozdílů mezi náklady a výnosy
3. dar podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
4. zadání veřejné zakázky na poskytování sociálních služeb podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách apod.

Pro posouzení uplatnění daně z přidané hodnoty je tak rozhodující, na základě jakého právního titulu poskytovatel vyrovnávací platbu poskytne. Je třeba vycházet z posouzení, zda tato platba je nebo není poskytnuta za plnění, které je předmětem daně. Co je předmětem daně uvádí ustanovení § 2 zákona o dani z přidané hodnoty s tím, že kromě dalších plnění, je předmětem daně dodání zboží nebo poskytování služeb za úplatu s místem plnění v tuzemsku.

Úplatu vymezuje ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z přidané hodnoty tak, že úplatou je částka v penězích nebo v platebních prostředcích nahrazujících peníze nebo hodnota poskytnutého nepeněžního plnění. Z uvedeného vyplývá, že předpoklady pro naplnění skutkové podstaty „úplata“ jsou splněny, pokud mezi poskytovatelem plnění a jeho příjemcem existuje vztah, v rámci něhož dochází ke vzájemné výměně plnění, přičemž odměna obdržaná poskytovatelem plnění představuje protihodnotu poskytnutého plnění.

Jako úplatu nelze posoudit přijatou dotaci, nebo příspěvek poskytovaný zřizovatelem příspěvkové organizace na vyrovnání rozdílů mezi náklady a výnosy či dar, pokud představují příspěvky na úhradu provozních nákladů realizátora a tyto příspěvky nemají bezprostřední vazbu na jednotlivá plnění. Stejně tak nemůže být dotace posouzena jako vzájemné plnění, pokud je poskytnuta ve veřejném zájmu.

Pokud z uzavřených smluv vyplývá, že vyrovnávací platby byly poskytnuty jako dotace, příspěvek poskytnutý zřizovatelem nebo jako dar, což jsou tituly, které nejsou předmětem daně, nebude u nich uplatněna daň z přidané hodnoty. V případě zadání veřejné zakázky však může jít o protiplnění, což by mělo být posouzeno ve smyslu výše uvedeného jako úplata.

Vzhledem k uvedenému nelze jednoznačně odsouhlasit Váš názor, že poskytnutí vyrovnávací platby bude podléhat stejnému režimu jako poskytnutí dotace. Proto je třeba tyto platby posuzovat vždy v souvislosti s konkrétními skutečnostmi.

S pozdravem

Ing. Blanka Mattauschová
ředitel odboru

Elektronicky podepsáno
30.08.2016
Ing. Blanka Mattauschová
ředitel odboru